

TANTÁRGYI ADATLAP

---

[0](#)

I. Tantárgyleírás

Kultúraszociológia

Sociology of Culture

Neptun-kód	szemeszter	K/V	értékelés	óraszám (e/gy)	kredit	nyelv	tárgyfélév
BMEGT431143	2017/18	V	f	2/0	2	magyar	1/2

A tantárgy oktatója

[Nádasi Eszter](#), egyetemi tanársegéd
eszter.nadasi@filozofia.bme.hu
Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy az alábbi témakörök ismeretére épít

-

Kötelező/ajánlott előtanulmányi rend

-

A tantárgy leírása

A kurzus első felében a *kultúra* kifejezés különböző jelentésrétegeivel ismerkedünk meg. Tárgyaljuk, hogy bizonyos kulturális, művészeti termékek hogyan és mi alapján sorolhatóak be az elfogadott, illetve a kevésbé elfogadott kategóriába: kiderül, hogy mit illik fogyasztani, és mit nem. A félév során a szubkultúrák és nemzeti kultúrák sajátosságai mellett szó lesz a kisebbségi kultúrák, etnikai csoportok sajátosságairól,

valamint a kultúraszociológia kérdéseit gender szempontból is vizsgáljuk. A kurzus során tárgyalt témakörök reprezentációjával a média és a populáris kultúra területéről hozott példákon keresztül ismerkedünk meg.

A kurzus során tárgyalt főbb témakörök

1. A kultúra fogalma, kutatása
2. Magas és elitkultúra
3. Népszerű és tömegkultúra
4. Szubkultúrák, ifjúsági kultúrák
5. A nemzeti kultúra
6. Multikulturális terek, nagyvárosok
7. Etnikai kisebbségek kultúrája
8. Gender, nemi szerepek
9. Előítéletek, sztereotípiák
10. Szegénység
11. Rendszerváltás utáni trendek a magyar televíziózásban
12. Médiareprezentáció

A tantárgy témakörei

kedd
12:15-13:45

heti témakörök

KURZUSINDÍTÁS A kurzus ismertetése, a félév menete, követelmények, adminisztráció
Bevezetés a kultúraszociológiába

2018.02.06

Ajánlott irodalom:

Wessely Anna: A kultúra szociológiája, in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium

2018.02.13

KULTÚRA ÉS KULTÚRAKUTATÁS Definíciók és irányzatok

Ajánlott irodalom:

- Williams, Raymond (1998) "Kultúra" in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium.

- Dessewffy Tibor (1996): Alice Csodaországban avagy a kultúrakutatás a huszonegyedik században In. Imago. 1.1 pp. 9- 17.
- Terry Eagleton (2001) "A kultúra két fogalma (esztétikai és antropológiai)" In Lettre, 2001 Tél, No. 43. <http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre43/eagleton.htm>

MAGASKULTÚRA ÉS TÖMEGKULTÚRA 1. Társadalmi csoportok és kulturális preferenciák, fogyasztási szokások

2018.02.20

Ajánlott irodalom:

- Gans, Herbert J. (1998) "Népszerű kultúra és magaskultúra" in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium.

MAGASKULTÚRA ÉS TÖMEGKULTÚRA 2. Társadalmi csoportok és kulturális preferenciák, fogyasztási szokások

2018.02.27

Ajánlott irodalom:

- Gans, Herbert J. (1998) "Népszerű kultúra és magaskultúra" in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium.

RENDSZERVÁLTÁS A MAGYAR MÉDIÁBAN A közönségigény középpontba kerülése, a kereskedelmi csatornák megjelenése, új műsortípusok

2018.03.06

Ajánlott irodalom:

- György Péter (1998) "Dáridó avagy a szocializmus vége" in *Digitális Éden*, Budapest: Magvető <http://www.zoran.hu/printable.php?id=611>
- Császi Lajos-Istvánffy András: A Makrancos hölgytől a Big Brotherig
- Császi Lajos: A Mónika show kulturális szociológiája

2018.03.13

1. ZÁRTHELYI DOLGOZAT

SZUBKULTÚRÁK, IFJÚSÁGI KULTÚRÁK A mainstreamtől eltérő fogyasztási szokások, preferenciák

Ajánlott irodalom:

2018.03.20

- Kacsuk Zoltán (2006) "Szubkultúrák, poszt-szubkultúrák és neo-törzsek. A (látványos) ifjúsági (szub)kultúrák brit kutatásának legújabb hulláma" in Replika, No 53. <http://www.replika.hu/pdf/53/53-06.pdf>
- Paul Hodgkinson (2006) "Beavatottak és kívülállók" in Replika, No 53. <http://www.replika.hu/archivum/53/9>

2018.03.27

NEMZETI KULTÚRA A nemzeti kultúra fogalma és kritikája

Ajánlott irodalom:

- Stuart Hall: A kulturális identitásról. In. Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus, Budapest: Osiris – Láthatatlan Kollégium, 60-85.

2018.04.03

[oktatási szünet](#)

TAVASZI SZÜNET

A MULTIKULTURÁLIS NAGYVÁROSOK Az együttélés kérdései

Ajánlott irodalom:

2018.04.10

- Szabó Linda: Elszalasztott előny a városok pozíciós versenyében? Egy „Kínai negyed” lehetőségei Budapesten
- Berlin már mindig lesz: <http://nol.hu/kulfold/berlin-mar-mindig-lesz-1484573>
- Kertag-Ódri Ágnes: Jó-e a multikulturalizmus a nőknek?

A SZEGÉNYSÉG, ÉS A TÁRSADALMI PROBLÉMÁK REPRESENTÁCIÓJA
„Tényszerű tudósítások” és a populáris kultúra megközelítései

Ajánlott irodalom:

2018.04.17

- Vidra Zsuzsanna, Kriza Borbála: A többség fogságában - kisebbségek médiarepresentációja
- Politikailag inkorrekt: http://nol.hu/mozaik/20120323-politikailag_inkorrekt-1303188

2018.04.24

GENDER, NEMI IDENTITÁS ÉS SZEREPEK A nemi identitás

2018.05.01

[oktatási szünet](#)

MUNKASZÜNETI NAP

2. ZÁRTHELYI DOLGOZAT

2018.05.08

2018.05.15

KURZUSZÁRÁS Összefoglalás, értékelés

Irodalom

A tantárgy oktatásának módja

előadás

Pótlási lehetőségek

- A pótlási héten egy zárthelyi pótlására/javítására van lehetőség indoklás nélkül
- Mindkét zárthelyi pótlására csak indokolt és igazolt esetben van lehetőség!

Konzultációs lehetőségek

E.713 kedd 14:30-15:30 (előzetes email-egyeztetés alapján)

A kurzus teljesítésének feltételei

- A két félévközi zárthelyi dolgozat sikeres abszolválása (a zárthelyi dolgozatok anyagát az órai prezentációk képezik, az egyes témakörökben való elmélyülést ajánlott irodalmak segítik);
- A félév során egy darab témafelvető beküldése (a témafelvetőkkel kapcsolatos teendők ismertetése az első oktatási héten történik meg, csakúgy, mint a témák kiosztása a hallgatók között);
- Rendszeres, aktív részvétel az órákon (a jegyszerzéshez maximum négy alkalommal lehet hiányozni).

Értékelési szempontok

Értékelési szempontok

A zárthelyi dolgozatok esetében:

- a zárthelyi dolgozat témazáró jellegű: az első ZH-n az anyag első, a második ZH-n az anyag második része kerül számonkérésre
- a zárthelyi dolgozatban több, kisebb kérdést kell megválaszolni

Témafelvető/vitaindító:

- relevancia a kurzus és az óra szempontjából, valamint ennek megfelelő alátámasztása
- minőség (a formai és tartalmi követelményekről további információkról részletes, írásbeli és szóbeli tájékoztatót kapnak a hallgatók az első oktatási héten)

Órai aktivitás:

- jelenlét
- hozzászólások száma és minősége, vitakészség, kérdések, a feldolgozott szöveggel kapcsolatos kritikai észrevételek

Értékelés

95-100%	jeles (5)	Excellent [A]
90-94%	jeles (5)	Very Good [B]
80-89%	jó (4)	Good [C]
60-79%	közepes (3)	Satisfactory [D]
50-59%	elégséges (2)	Pass [E]
0-49%	elégtelen (1)	Fail [F]

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

Tudás

- Ismeri és átlátja azokat a hazai, európai és globális társadalmi és kulturális jelenségeket és problémákat, amelyek meghatározó szerepet játszottak és játszanak a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáinak kialakításában
- Ismeri a kommunikáció és kultúra összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit a társadalmi kommunikáció összefüggésrendszerében

Képesség

- Képes eligazodni szakterületének mélyebb összefüggései és a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi, kommunikációs és médiatudományi problémák, valamint azok lehetséges megoldási módszerei között

Attitűd

- Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak

Önállóság és felelősség

- Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

összesen 100%

Tantárgyfelelős

név	beosztás	tanszék
Barna Róza Emília 2017/18. I. félév	egyetemi adjunktus	BME Szociológia és Kommunikáció Tanszék